

WILD ON PAPER

Kuvia vihkon kanteen

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Visamäki, Muotoilija AMK

hyväksymislukukausi 2019

Eija Sappinen

Muotoilija (AMK)

Visamäki

Tekijä	Eija Sappinen	Vuosi 2019
Työn nimi	Wild on paper	
Työn ohjaajat	Mirja Niemelä, Juha Laurikainen	

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön aiheena oli suunnitella kuvia vihkon kanteen. Kuvien aiheina olivat uhanalaiset eläimet, sarvikuono ja jääkarhu sekä niiden elinympäristö. Pääosassa suunnittelussa oli kuvataiteen tekniikoiden käyttö. Suunnittelun tuloksena syntyi kuusitoista kuvaa, kahdeksan eläin- ja kahdeksan lisäkuvaa. Työssä selvitettiin kuosin ja malliston kokoamiseen liittyviä näkökulmia lähdekirjallisuudesta ja tarkasteltiin markkinoilla olevia tuotteita. Arviointi-osuudessa kuvakokoelmaa tarkasteltiin lähdekirjallisuuden perusteella sekä vertailtiin markkinoilla oleviin tuotteisiin.

Arvioinnin tuloksena todettiin, että kokoelma on melko yhtenäinen väreiltään, tarinallisuudeltaan ja sommitteluiltaan, vaikka tekniikoiden monipuolisuus hajottikin sitä hiukan. Markkinoilla olevia tuotteita tarkastelemalla todettiin, että niistä suurimman osan eläinhahmoissa oli vähemmän sävyjä verrattuna kokoelman eläinkuviin. Lisäksi mietittiin missä muissa pinnoissa kokoelman kuvat voisivat toimia ja kuinka niitä voisi kehittää mallistoksi. Tässä päädyttiin siihen, että monikäyttöisyys edellyttäisi sävyjen vähentämistä ja yhtenäistä mallistoa varten kuvien aiheita, värejä ja tekniikoita pitäisi vähentää. Lopuksi pohdittiin mitä ajatuksia opinnäytetyön tekeminen oli herättänyt ja mitä se oli opettanut kuosinsuunnittelusta.

Avainsanat

suunnittelu

kuvataide

kuosi

mallisto

Sivut

39

Designer (AMK)
 Visamäki

Author	Eija Sappinen	Year 2019
Subject	Wild on paper	
Supervisors	Mirja Niemelä, Juha Laurikainen	

ABSTRACT

The subject of the thesis was to design cover pictures for a notebook. The subject of the pictures included endangered animals; rhinoceros and polar bear and their environment. The use of visual art techniques had a key role in the design. As a result of the design process sixteen pictures were presented, eight animal pictures and eight additional pictures. The method in use was to study literature to learn about aspects of designing patterns and collection and to view the products on the market. The collection was assessed from the aspects of the literature and compared to similar products on the market

As a result of the assessment a conclusion was drawn that the collection was rather coherent considering colours, story and composition although the variety of techniques broke it a little bit. The comparison to the products on the market produced a conclusion that most of them had less colours than the animal pictures of my collection.

There was also a speculation considering on what other surfaces the collection could work and how it could be developed to be a completed collection. A conclusion was drawn that in order to make a multifunctional pattern, the colours in it should be reduced as well as colours, motifs and techniques in order to make a coherent collection. In the end there was reflection on what kind of thoughts had risen and what was learned about designing patterns.

Keywords

design
visual art
pattern
collection

Pages
 39

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	4
1.1	Tavoitteet	4
1.2	Kysymykset	4
1.3	Aiheen rajaus.....	5
1.4	Käsitteet	5
2	LÄHTÖKOHTA.....	7
2.1	Merkitykset	7
2.2	Välineet	7
2.3	Värisuunnitelma	8
2.4	Digitaalinen tulostus.....	9
3	MENETELMÄT	11
3.1	Näkökulmia kuosin ja malliston suunnitteluun.....	11
3.2	Markkinoilla olevat vertailukohtat	12
4	SUUNNITTELU	17
4.1	Lyijykynäluonnokset.....	18
4.2	Eri tekniikoilla tehdyt, kuviin valitut eläimet	18
4.3	Eläinkuvat kansiin.....	20
4.4	Lisäkuvat kansiin.....	24
4.5	Kuvissa käytetyt värit	28
5	KOESARJA.....	29
6	ARVIOINTI	32
6.1	Millainen kokoelmani on?	32
6.1.1	Värien vastakohtaisuus ja harmonisuus.....	32
6.1.2	Tarinallisuus.....	33
6.1.3	Kuvioiden toisto ja sijoittelu	34
6.1.4	Muut käyttökohteet	35
6.2	Vertailu markkinoilla oleviin tuotteisiin	35
6.3	Jatkumuokkaus.....	36
7	POHDINTAA	37
	LÄHTEET	39

1 JOHDANTO

Valitsin kuosisuunnittelun opinnäytetyöni aiheeksi, koska se on kiinnostanut minua jo muotoilun opintoja aloittaessani. Olen aiemminkin opintojeni aikana tehnyt kuoseja, mutta ne koostuivat enimmäkseen digitaalisesti tehdyistä kuvista. Perinteisen kuvataiteen yhdistäminen muotoiluun ja sitä kautta tuotteisiin on minusta kiinnostavaa. Sen yhdistäminen tämän kuvakokoelman tekemiseen oli siis mielekästä, mutta myös aikaa vievää. Kuvassa 1. on esitetty opinnäytetyöni vaiheet siinä järjestyksessä, kuin ne itseläni toteutuivat. Suuritoisin niistä oli suunnitteluvaihe.

Kuva 1. Opinnäytetyöni työskentelyvaiheet

1.1 Tavoitteet

Opinnäytetyöni tavoitteena oli suunnitella kuvakokoelma, joka toteutetaan vihkon kansissa. Halusin käyttää kuvataidetta suunnittelun lähtökohtana. Tavoitteeni oli myös kehittyä kuosisuunnittelijana. Etsin alan kirjallisuudesta tietoa, mitä kuosin suunnittelussa ja malliston kokoamisessa on hyvä huomioida. Arvioin kuvakokoelmaani näistä lähdekirjallisuuden näkökulmista. Pohdin mitkä merkitykset ovat kuvieni taustalla ja miten ne toteutuvat, sekä vertaan kuviani markkinoilla oleviin eläinhahmoja sisältäviin kuoseihin vihoissa ja muistiinpanokirjoissa. Tarkastelen myös kuvieni soveltuvuutta muihin käyttökohteisiin. Kokoelmallani ei ole tilaajaa vaan suunnittelen sen itsenäisesti.

1.2 Kysymykset

Pääkysymys:

Millainen vihkon kanteen suunnittelemani kuvakokoelma on?

Lisäkysymykset:

Mitä kuvataiteen tekniikoita käytän kuvissani?

Mitä näkökulmia kirjallisuuden perusteella on hyvä huomioida kuosisuunnittelussa ja malliston suunnittelussa?

Miten omissa kuvissani ja kokoelmassani toteutuu kirjallisuudessa mainitut asiat?

Missä käyttökohteissa kuvakokoelmani voisi toimia muistikirjan lisäksi?

Millaisia vihoissa ja muistiinpanokirjoissa käytettyjä eläinaiheisia kuoseja nykyisillä markkinoilla on?

Millainen oma kuvakokoelmani on verrattuna markkinoilla oleviin kuoseihin ja kuviin?

Miten haluaisin vielä kehittää kokoelmaani?

1.3 Aiheen rajaus

En esittelen tässä opinnäytetyössä kattavasti erilaisia kuvataiteen tekniikoita ja välineitä vaan kerron mitä itse käytin kuvissani. En myöskään luettele käyttämäni kuvankäsittelyohjelmien (Adopen Illustrator ja Photoshop) eri toimintoja, vaikka muokkaankin kuviani niillä. En myöskään esittelen kattavasti erilaisia tulostustekniikoita vaan esittelen lyhyesti sen millä kuvani tulostettiin. Markkinoilla olevien tuotteiden suhteen tarkastelin niiden eläinhahmoissa käytettyjä tekniikoita ja sävyjen määrää.

1.4 Käsitteet

Kuosi: Pinnan peittävä toistuva kuviointi eli kuosi. Rakennettu niin, että samat kuviot toistuvat siinä identtisesti. Jos peitettävä pinta kasvaa niin myös siinä toistuvien kuvioiden määrä kasvaa.

Mallisto: Mallisto on ryhmä kuoseja, jotka on suunniteltu saman teeman ympärille (Rusel, 2011, s. 138).

Kuvataide: Kuvataide on taidemuoto, joka kuvaa maailmaa visuaalisesti. Perinteisesti se jaetaan taidemaalaukseen, taidegrafiikkaan, piirustustaiteeseen ja kuvanveistoon. Nykyisin sillä tarkoitetaan myös valokuva-, media- ja video-, ympäristö-, käsite- ja valotaidetta. (Suomen taiteilijaseura, n.d.)

Taidegrafiikka: Taidegrafiikka on yleisnimitys menetelmille, joissa erilaisilta painolevyiltä vedostetaan kuva paperille tai muulle materiaalille. Taidegrafiikan menetelmien pääryhmät ovat kohopaino-, syväpaino- ja laakapainomenetelmät sekä serigrafia. Pääperiaatteena on, että jokainen vedos on itsenäinen taideteos. (Suomen taidegraafikot RY, n.d.)

ICfin: Väriennuste, joka piirtää suuntaviivoja värien, materiaalien ja kuluttajien mieltymysten liikkeistä lähitulevaisuudessa ja joka ilmestyy kaksi kertaa vuodessa n. 1,5 vuotta ennen kutakin sesonkia (ICfin, n.d.).

Trendi: Osoittaa nykyhetkellä muodissa olevat asiat tai ne, jotka tulevat muotiin (Fernandez, 2010, s. 20).

Väripyörä: Auringon spektrin näkyvän valon mukaan järjestetty 12:sta osaan jaettu ympyrä.

Päävärit: Magenta, keltainen ja syaaninsininen. Näitä värejä ei saa tehtyä sekoittamalla muita värejä.

Lisävärit: Saadaan sekoittamalla keskenään päävärejä. Lisävärejä ovat punainen, violetti ja vihreä.

Vastavärit: Väripyörän vastakkaisilla puolilla sijaitsevat värit, esimerkiksi punainen ja vihreä, violetti ja keltainen sekä sininen ja oranssi.

Värisävy: Eri värisävyjä saa sekoittamalla eri määriä päävärejä ja lisävärejä keskenään (Fernandez, 2010, s. 34).

Värikylläisyys: Kylläinen väri on puhdas (intensiivinen). Siihen ei ole sekoittunut vastaväriä (muuttaa väriä ruskeampaan), mustaa (tummentaa) tai valkoista (vaalentaa).

Värien valoisuus: Värin vaaleus tai tummuus. Vaaleilla väreillä sävytetään vaaleammiksi ja tummilla väreillä murretaan tummemmaksi.

Rotaatioseulapaino: Painettavan pinnan päällä pyörivä seula, joka päästää väriä seulassa olevista aukkokohdista suunnitellun kuvan mukaisesti.

Digitaalinen tulostus: Uusin tulostustekniikka. Mahdollistaa minkä tahansa kuvan tulostamisen rajattomilla sävyillä useille pinnoille. (Fernandez, 2010, s. 106)

Opasiteetti: Läpinäkymättömyys. Mitä pienempi opasiteetti-% on, sitä suurempi on läpinäkyvyys.

CMYK: Tulostettava kuva jaetaan neljään väriin: syaaniin, magentaan, keltaiseen ja mustaan. Kuva muodostuu vaihtelevan kokoisista väripisteistä, jotka päällekkäin muodostavat eri värejä ja muotoja. (Russell, 2011, s. 21)

Skaalaus: Normaali skaalaus vaikuttaa kaikkiin pikseleihin yhtä paljon kuvan kokoa muutettaessa. Sisältötietoinen skaalaus muuttaa kuvan koon muuttamatta visuaalista sisältöä. (Adobe, 2019)

Resoluutio: ”Resoluutio ilmaistaan pikseleinä tuumalla (ppi). Mitä enemmän pikseleitä on tuumalla, sitä suurempi on resoluutio. Yleensä suuremman resoluution kuva on tulostettuna parempilaatuinen.” (Adobe, 2019)

2 LÄHTÖKOHTA

Alun perin suunnitelmissani oli tehdä kuvia useammasta uhanalaisesta eläimestä. Ymmärsin hyvin pian kuitenkin, että kokoelmasta olisi tullut liian suuri useammalla eläimellä. Minusta tuntui mielekkäältä tehdä kullekin eläimelle oma värisuunnitelmansa, koska väri liittyi oleellisesti myös eläimen elinympäristöön. Useammalla eläimellä värien määrä olisi siis ollut vieläkin suurempi. Kuvataiteen eri tekniikoiden ja välineiden suhteen oli haastavaa pysyä värisuunnitelmissa, koska värisävyt muuttuivat sekoittuessaan ja värejä ei ollut käytössä niin monipuolisesti kuin digitaalisia värejä. Muokkasin kuvien värejä tarvittaessa Adopen Photoshop -kuvankäsittelyohjelmalla.

2.1 Merkitykset

Kuvakokoelmani inspiraationa ovat uhanalaiset eläimet sarvikuono ja jääkarhu sekä niiden elinympäristö. Valitsin eläimiksi sarvikuonon ja jääkarhun, koska ne edustavat maapallomme ääripäitä elinympäristönsä kautta: päiväntasaajaa ja jäätikköä. Syyt niiden uhanalaisuuteen ovat myös erilaiset. Ilmastonmuutos on jääkarhun ylivoimaisesti suurin uhka. Sarvikuonoa taas uhkaa salametsästys. Ne ovat myös muodoiltaan ja ominaisuuksiltaan hyvin erilaisia, toisella on poimuinen iho ja toisella turkki. Se antoi kokemusta erilaisten pintojen kuvaamisesta. Sarvikuonolla on persoonalliset muodot ja jääkarhu on yllättävän ilmeikäs ja sulavalinjainen. En tehnyt suunnittelun avuksi kuvallista tunnelma- taulua vaan pohdin aihepiirin merkityksiä ja kirjasin ylös ideoita kuvien rakentamista varten. Minulle oli tärkeää löytää persoonallisia ja oivaltavia ideoita kuviin. Ideoita kertyi niin paljon, että suurin osa niistä jäi toteutumatta.

Pohdin aihepiirin merkityksiä kahden teeman avulla. Näitä olivat symbioosi ja keinotekoisuus. Symbioosi, koska halusin korostaa eläimen riippuvuutta elinympäristöstään ja keinotekoisuus, koska kuva, piirros tai maalaus jää jäljelle uhanalaisen eläimen kadotessa. Käytin kuvieni suunnittelussa apuna kahta kuvanrakentamisen kannalta tärkeää tekijää: kerroksellisuus ja tekstuuri. Näillä kahdella tuon esiin eläimen yhteyttä elinympäristöönsä ja korostan myös kuvien keinotekoisuutta. Koin aiheeni hyvin ajankohtaisena, koska samanaikaisesti tiedotusvälineissä oli toistuvasti ja aikaisempaa enemmän esillä ilmastonmuutokseen, Amazonin sademetsään ja uhanalaisiin eläimiin liittyvät asiat.

2.2 Välineet

Kuvien merkitykset ja tunnelmat riippuvat välineistä, joilla ne tehdään. Suunnitelmani oli etsiä kullekin kuvalle parhaiten toimivat kuvataiteen tekniikat ja välineet. Mahdollisia välineitä olivat lyijykynä, akvarelli, pastellit, öljyväri ja akryylivärit. Toisilla tekniikoilla saa kuvaan esimerkiksi syvyyttä enemmän kuin toisilla. Syvyytsvaikutelman kuvaan luo sekä sävyjen vaihtelut, että värin intensiteetin vaihtelut. Esimerkiksi akvarelleilla maalamalla saa helposti tehtyä syvyytsvaikutelmia sekoittamalla sävyjä ja vaihtelemalla väripigmentin määrää. Myös kuivapastelleilla saa piirrettyä joko hyvin kevyttä jälkeä tai tummempaa. Tällä saa vaikutelman valon vaihteluista kuvattavassa kohteessa ja se taas

luo kohteeseen kolmiulotteisia muotoja. Öljypastellit taas sopivat hyvin tiheän tunnelman luomiseen, koska se on hyvin peittävä tekniikka. Akryyli ja öljyväri ovat monipuolisia tekniikoita, koska niillä voi sekoittaa uusia sävyjä, tehdä joko kevyttä tai peittävää jälkeä ja tehdä myös hallitumpia rajapintoja kuin akvarelleilla. Akryyli sopii nopeaan työskentelyyn, koska se kuivuu nopeasti ja öljyväri rauhallisempaan kuvanrakentamiseen pitkän kuivumisaikansa vuoksi.

2.3 Värisuunnitelma

Muodin, muotoilun ja kaupan kentällä värit tuotteissa vaihtuvat kevät–kesä- sekä syksy–talvikausittain. Intercolor on väriennuste, jota seuraa suuri osa niiden parissa työskentelevistä ammattilaisista. Valitsin siksi oman värisuunnitelmani malleiksi ICfin kevät–kesä 19 sekä syksy–talvi 19–20 väriennusteet. Suunnitelmani oli luoda kuvakokoelma, jossa kummallekin eläimelle on oma värisuunnitelmansa. Valitsin värit eri kausien ennusteista, koska ne sopivat mielestäni parhaiten aiheeni väreiksi. Koska on kyse kokoelmasta, eri kuvissa käytettyjen värien piti sointua myös toisiinsa. Molemmissa värisuunnitelmissa on samojen sävyjen eri tummuusasteita; vihreän, violetin ja sinisen. Sain itselleni pienet mallipalat näitä ICfin-värejä. Ne on esitetty kuvissa 2. ja 3. Valitsin niiden avulla värit kokoelmani kuviin.

ICfin väriennusteessa on värimallien lisäksi myös sanallinen kuvaus väriennusteesta. Mm. näin luki kevät–kesä 19 väriennusteesta: ”Kesäkauden 2019 väriteemoissa on valinnanvaraa! Maailmaa lähestytään hiljaisuuden ja mietiskelyn kautta, mutta ei pelätä tarttua ongelmiin ja etsiä aktiivisesti ratkaisua niihin. Valinnoilla pyritään asioiden ytimeen, erilaisuuden ja moninaisuuden sietämiseen ja hyvän elämän edistämiseen kaikille. Kokonaisuutena ryhmä on särmikäs ja kantaaottava. Materiaaliset ja luonnolliset sävyt kulkevat yhdessä syvän petrolin ja neonia huokuvan oranssin kanssa.” (ICfin n.d.)

Kuva 2. ICfin kevät–kesä 19 värimallipalat (sarvikuono)

Kuva 3. ICfin syksy–talvi 19–20 värimallipalat (jääkarhu)

2.4 Digitaalinen tulostus

Uusimpia painomenetelmiä on digitaalinen tulostus. Tällä tekniikalla myös kankaalle voi tulostaa rajattomasti värejä. Vielä teollisuudessa laajassa käytössä oleva tekniikka rotatioseulapaino on kalliimpi, koska jokaiselle värille pitää olla oma seulansa. Tämä rajoittaa värien käyttöä. Digipainotekniikka on myös ekologinen, koska se ei hukkaa painoväriä (Fernandez, 2010, s. 106). Lisäarvoa paperille painamiseen tuo esimerkiksi kohokuviointi ja erilaiset kuidut. Digitulostus sopii hyvin juuri kuvataiteen tulostamiseen, koska kuvataiteen tekniikoista johtuen värisävyt sekä niiden intensiteetti vaihtelee suuresti.

Värisävyt näyttävät erilaisilta eri kohteissa: paperilla, tietokoneen näytöllä ja kameran näytöllä. Tämä oli ongelmana itsellenikin. Kun katsoin kuvia eri näytöiltä, värisävyt näyttivät niillä erilaisilta. Näyttöpäätteestä johtuville sävyeroille ei voi kuitenkaan mitään. Kun suunnittelutyö tehdään digitaalisesti, on tärkeää varmistaa, että värisävyt ovat samat lopputuotteessa ja tietokoneen näytöllä (Fernandez, 2010, s.34). Paras tapa varmistua, että sävy on halutunlainen, on valita värit standardoiduista värikartoista, kuten Pantone. Kuvankäsittelyohjelman väriprofiilin valinnassa kannattaa huomioida tulostus/painotekniikka. Päälystetyissä paperipainotuotteissa kannattaa valita väriprofiiliksi Coated FOGRA 39. Ennen suurempaa painoerää kannattaa aina kuitenkin painattaa koevedos, että varmistuu halutusta lopputuloksesta. Edellä olevat värimallikuvat ovat kaikki CMYK-värimuodossa, kuten myös kaikki suunnittelemani kuvat. Kuvat on tallennettu TIFF-tiedostomuotoon 600 dpi:n tarkkuudella, joten niitä on varaa resoluution suhteen myös skaalata suuremmaksi.

Kuosi kannattaa myös suunnitella heti oikeassa koossa, jos lopputuote on jo tiedossa. Suunnittelin kuvat niin, että se sopii yhtenä kappaleena muistikirjan kanneksi eli etu- ja takakanteen, takakansi ensin vasemmalta lukien. Tässä tapauksessa suunnittelin kuvat A5 (14,8x21cm) kokoiseen muistikirjaan, joten Adopen Illustrator ohjelmassa pohja on kokoa A4 (29,7x21cm). Painoon kuvat lähetetään kuitenkin erikseen etu- ja takakantena. Niissä tulee huomioida myös 3mm leikkausvara, sekä muuttaa tiedostomuoto PDF:ksi. Nämä tein ohjelmalla Adobe Indesign.

Kuva 4. Leikkausvarat ja -merkit takakannessa kuvalla Rhinoceros in CMYK.

3 MENETELMÄT

Käytin kahta menetelmää etsiessäni tietoa aiheesta: alan kirjallisuuteen sekä markkinoilla jo olemassa oleviin tuotteisiin tutustuminen. Lähdekirjallisuutena käytin kirjallisuutta, joka käsittelee painettua ja tulostettua muoti- ja tekstiilisuunnittelua. Kuosisuunnittelun periaatteet ovat pääosin samat, vaikka käyttökohde olisikin kankaan sijaan paperi. Etsin lähdekirjallisuudesta tietoa mitä kuosien sekä kuosimalliston suunnittelussa on hyvä huomioida. Löysin kirjallisuudesta paljon näkökulmia kuosin ja malliston rakentamiseen liittyen. En ota tässä työssä niitä kaikkia huomioon. Rajasin pois tarkastelusta mm. kohderyhmään ja asiakkaaseen liittyvät näkökulmat, koska suunnittelutyöni oli itsenäinen, eikä se perustunut tilaukseen. Toki tässäkin suunnittelutyössä olisi ollut hyvä pitää mielessä mahdollinen tuleva kohderyhmä. En kuitenkaan valinnut vielä tiettyä kohderyhmää, koska pidin tätä suunnitteluprojektia mahdollisena lähtökohtana tulevalle malliston suunnittelulle. Suunnittelun yksipuolisuudella takaisin sopivuuden tietyille kohderyhmälle sekä kokoelman yhtenäisyyden, mutta monipuolisuudella mahdollisuuden tavoittaa useampi kohderyhmä sekä monipuolisemman jatkokehittelyn. Valitsin lähdekirjallisuudesta kolme näkökulmaa arvioida omaa kuvakokoelmaani: värien vastakohtaisuus ja harmonisuus, kuosien tarinallisuus sekä kuvioiden toisto ja sijoittelu. Markkinoilla olevien tuotteiden otanta ei ole niin laaja yritysten suhteen, kuin olisin toivonut.

3.1 Näkökulmia kuosin ja malliston suunnitteluun

Suunnittelijan täytyy jatkuvasti tutkia ympäristöään etsiessään uusia trendejä ja inspiraation lähteitä. Eri informaatiolähteet mm. muoti- ja design-lehdet, internetsivut, messut, kirjat, museot ja kaupat kertovat hienovaraisista esteettisistä muutoksista muodin ja designin maailmassa sekä ihmisten makumieltymyksissä. Suunnittelu pitää kuitenkin tehdä tulevaa ennustaen, koska muuten tuote ei ehdi markkinoille oikeaan aikaan. On myös tärkeää tuntea painamisen ja tulostamisen uusimmat tekniikat sekä uusimmat materiaalit.

Välttämättömät ainekset malliston luomisessa ovat mm. luovuus, rohkeus, kyky tehdä synteesejä, joustavuus, kriittisyys, taiteellinen herkkyys ja tietysti tekninen ja materiaalien tuntemus (Fernandez, 2010, s.18,20,46). Mallisto on ryhmä kuoseja, jotka on suunniteltu saman teeman ympärille. Kuosien määrä siinä vaihtelee suuresti, mutta niitä on tyypillisesti kahdeksan tai enemmän. Väri on tekijä, joka sitoo kuosit samaan mallistoon kaikkein tehokkaimmin. Malliston kuosien tulisi olla suunniteltu siis saman väripaletin mukaan vaikka kaikki kuosit eivät sisältäisikään kaikkia värejä. Värien käyttö on niissä kuitenkin samankaltaista, kuten saman korostusvärin käyttäminen. Värisuunnitelmat tehdään yleensä sekä kevät–kesä- että syksy–talvikaudelle. Kevät–kesäkauden värit ovat yleensä vaaleampia ja kirkkaampia kuin syksy–talvikauden värit. Myös eri aikakausilla on käytetty värejä eri tavalla. Esimerkiksi 1960-luvulla käytettiin niin paljon vastavärejä samassa kuosissa, että se teki niistä psykedelisen räikeitä. (Russell, 2011, s.62, 118, 138) Kuosien värien suunnittelussa vastakohtaisten ja harmonisten tekijöiden suhde on tärkeä seikka. Vastakohtaisuus pelastaa tylsyydeltä, mutta toisaalta harmoniset värisävyt lisäävät yhtenäisyyttä. Paras tapa varmistaa keskenään harmoniset värisävyt, on

käyttää väripyörän rinnakkaisia värisävyjä. Silloin voi esimerkiksi käyttää kolmea tai neljää rinnakkaista sävyä, joilla on eri valoisuusaste. Hyvin tehokas huomiokeino on käyttää kuvassa olevien eri muotojen välillä vastakohtaisuuksia, kuten lämpimiä ja kylmiä sävyjä, vaaleita ja tummia sävyjä, kylläisyydeltään eriasteisia sävyjä sekä vastavärejä. Tällöin vastakohtaisuutta värien välillä pitäisi lisätä varoen, jos halutaan tehdä hienovaraisesti vastakohtia sisältävä kuosi. (Fernandez, 2010, s.34)

Malliston kuoseissa tulisi olla samankaltainen sisältö ja tyyli. Yleensä jo saman teeman sisällä suunnittelu takaa tämän. Jos mallisto on suunniteltu yhdelle asiakkaalle, on yleensä hyväksyttävää käyttää samaa elementtiä useammassa kuosissa. Mutta jos mallisto suunnitellaan yleisempään myyntiin, niin jokaisen käytetyn elementin pitäisi olla uniikki. (Russell, 2011, s. 139) Malliston tulisi sisältää laajasti ideoita, jotka toimivat sekä itsenäisesti, että ovat yhtenäisiä koko malliston kanssa. Yhtenäisyyttä luovat mm. samanlainen esitystapa ja samanlaisen tekstuurin käyttö. Koko malliston tulisi tukea samaa tarinaa, mutta myös yksittäisten kuosien tulisi kertoa omaa yksilöllistä tarinaansa.

Mallistot sisältävät yleensä saman pääteeman sisällä eri ryhmiä. Esimerkiksi samoista kuoseista voi olla eri värisuunnitelman mukaiset ryhmät. (Fernandez, 2010, s.46) Rinnakkainen kuosi taas on suunniteltu saman värisuunnitelman mukaisesti, mutta sisältää joko eri kuvioinnin tai vain osan pääkuosin kuvioista. Myös kuvioinnin skaalaus voi olla erilainen rinnakkaisessa kuosissa. Onkin tärkeää, että suunnittelija varautuu tekemään vaihtoehtoisen värisuunnitelman mallistosta tai sarjan vaihtoehtoisia kuoseja, koska useimmiten asiakas haluaa nähdä niitä. (Russell, 2011, s.116, 119, 121)

Tuote, johon kuosi on suunniteltu, on tärkeää pitää mielessä suunnitellessa kuvioiden toistoa ja sijoittelua. Tuotteessa voi olla vain yksittäinen kuvio, joka halutaan tiettyyn kohtaan tai siinä voi olla koko pinnan peittävä toistuva kuviointi eli kuosi. Ahiota, jossa kuvioinnin kaikki osat esiintyvät kerran, kutsutaan raportiksi. Kuosin raportista ilmoitetaan yleensä sen koko eli pituus. Kuosi on sitä onnistuneempi, mitä vaikeampi toiston reunakohtia on erottaa. Myös ilmeisen pystysuoran ja vaakasuoran sijoittelun välttäminen tekee yleensä kuosista toimivamman. Kuvio voi toistua kuosissa monisuuntaisesti niin, että kuosi toimii miten päin tahansa tai yksisuuntaisesti, kuten raidoissa. Se voi toistua myös joko vaaka- tai pystysuorana peilikuvana. Kuosin rakentamiseen on olemassa kuvankäsittelyohjelmissä valmiina olevat työkalut, joilla kuviota voidaan toistaa kuosissa eri tavoilla. Yksinkertaisin toistorakenne on suoraan alas - ja sivullepäin toistuva ruudukko. Toinen tapa on toistaa kuviota joko vaakasuorana tai pystysuorana tiililadontana, jossa tiilet voidaan latoa 9 eri tavalla suhteessa toisiinsa. Kuviota voi toistaa myös heksagonaalisesti, jolloin se toistuu kuosissa päällekkäin. On tärkeää tietää jo suunnittelun alkuvaiheessa lopullisen tuotteen mitat, varsinkin jos ne ovat kolmiulotteiset ja kuvioinnin tulisi peittää koko pinta saumattomasti. (Russell, 2011, s. 69-74)

3.2 Markkinoilla olevat vertailukohdat

Tarkastelin markkinoilla olevia eläinhahmoja esittäviä kuoseja, jotka olivat vihkon tai muistikirjan kansina. Tutustuin Suomalaisen kirjakaupan, Akateemisen kirjakaupan, Sokoksen kirjaosaston sekä Prisman valikoimaan. Mainitsen kuvan alla yrityksen nimen sekä mahdollisen kuosin nimen. Yllätyin, kuinka yleisiä eläinkuosit olivat. Löysin Finlaysonin ja Vallilan kuoseja, joita käytetään myös kankaissa, mutta myös kuvitusta, jota en

ollut nähnyt muualla. Markkinoilla oleviin tuotteisiin tutustuessani sain vaikutelman, että suurimmassa osassa kuoseja, on värisävyjä vähemmän kuin esimerkiksi akvarelliku-
vissani. Lisäksi oli useita kuoseja, jotka näyttivät pelkästään kuvankäsittelyohjelmalla
tehdyiltä, koska niiden väripinta oli täysin tasainen ja rajapinnat teräviä.

Kuva 5. Finlayson, Elefantti

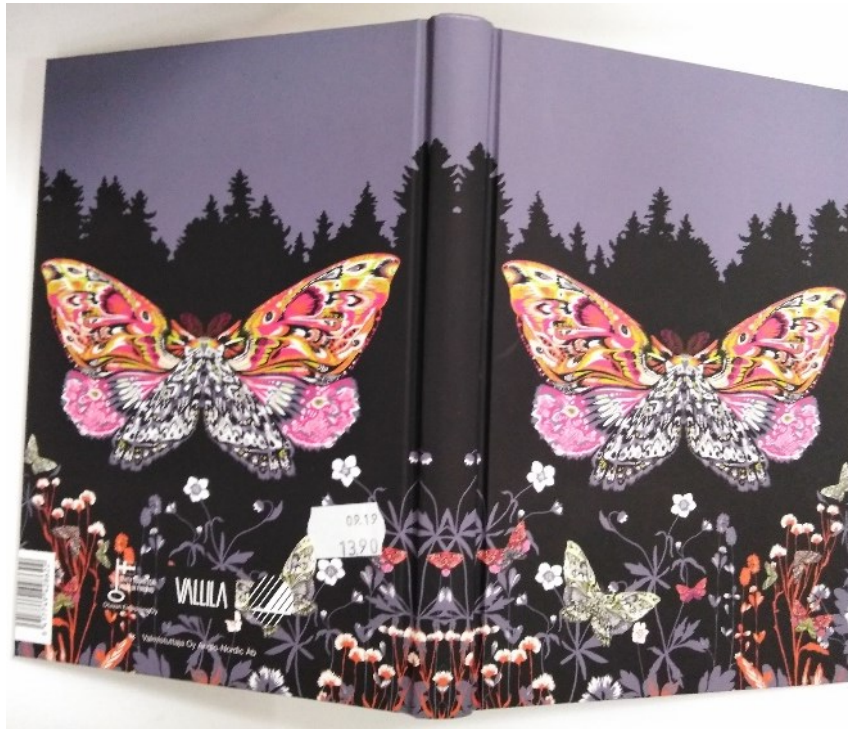
Kuva 6. Vallila, Amos

Kuva 7. Sokru (Outi Virtanen)

Kuva 8. Vallila, Doggies

Kuva 9. Vallila, Kitiäjä

Kuva 10. Vallila, Mirri

Kuva 11. Vallila, Varsa (Prisma 2019)

Kuva 12. Vallila, Metsänhenki (Prisma 2019)

4 SUUNNITTELU

Luonnostelin kuviani varten sarvikuonoja ja jääkarhuja lyijykynällä. Käytin apuna eri lähteistä katsomiani eläinten kuvia. Luonnostelun jälkeen valitsin tekniikan, millä tein kuvan valmiiksi sekä valitsin, mitä eläinkuvia käytän kokoelmani kuvissa. Valmiiden eläinten kuvien jälkeen suunnitteluprosessini eteni taustojen suunnitteluun. Tein mielestäni aihepiiriin sopivat taustat ja testasin mitkä eläinkuvat sopivat niihin ja millä mahdollisilla muokkauksilla. Kaikkiin eläinhahmoihin on lisätty Illustrator-efekti, paitsi kuvien Rhinoceros in CMYK, Polar bear in gradient colours ja Drawn in snow eläimiin. Tähän viitataan kuvatiedoissa sanalla *muokattu*. Muutin tarvittaessa värejä Photoshopissa värisuunnitelman mukaisiksi. Puhun ryhminä kummastakin sarvikuono- ja jääkarhuaiheistä kuvaryhmistä. Suunnittelin kuvat parillisiksi ryhmien välillä sekä asettelunsa, tyyliä, että sisältönsä suhteen. Siksi olen esittänyt kuvat vuorotellen sarvikuono- ja jääkarhu-kuvaryhmien mukaan. Yhdessä kuvassa on kuvattu eläin ja elinympäristö, toisessa eläin toistettuna yksivärisellä taustalla ja kolmannessa yksittäinen suurempi eläin kannessa. Lisäkuvissa vaihtuu näkökulma aiheeseen myös pareittain ja niissä korostuu tekniikka, kerroksellisuus sekä niiden tuoma näkökulma aiheeseen.

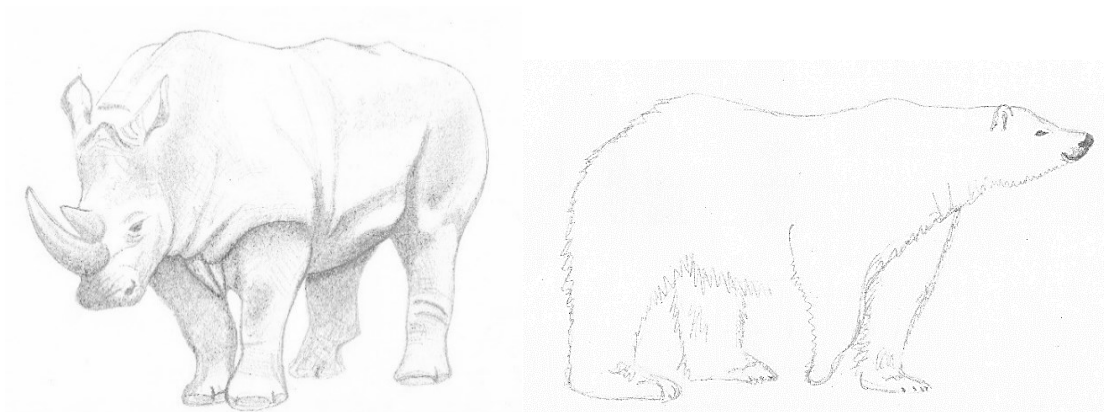
Kuvien sijoittelun suhteen oli paljon vaihtoehtoja: sijoitanko vain yhden kuvan kanteen vai useampia eläinhahmoja, miten päin ja kuinka suurena? Halusin suunnitella mahdollisimman monipuolisia kuvia tästä näkökulmasta. Tein kuitenkin eläinhahmoja sisältävät kuvat yhdensuuntaisena. Tein suurimman osan kuvista parillisina myös sijoittelun näkökulmasta.

Pelkkien ideoiden pohjalta kuvamateriaalien yhteensopivuutta oli mahdoton tietää edeltä, se onnistui vain kokeilemalla. Yhtenäisen kokoelman rakentaminen edellytti suurta määrää kuvamateriaalia, josta kokeilemalla löytyi parhaiten toisiinsa sopivat vaihtoehdot. Haasteena tässä suunnitteluprojektissa oli kuva-aiheiden rajaamisen vaikeus. Koska minulla ei ollut asiakasta, jolta olisi saanut toiveita ja rajauksia suunnittelulle, mahdollisia suunnittelulinjoja oli rajattomasti. Työllä ei myöskään ollut selvää ajallista tavoitetta juuri asiakkaan puuttumisen vuoksi. Uskon, että lopullisten kuva-aiheiden ja kuvissa olevien elementtien monipuolisuus johtuu juuri suunnittelun vapaudesta. Toisaalta rajoitteet olisivat auttaneet kokoelman yhtenäisyyden saavuttamisessa.

4.1 Lyijykynäluonnokset

Kuva 13. Lyijykynäluonnos, 12 x 16cm Kuva 14. Lyijykynäluonnos, 22 x 13cm

Kuva 15. Lyijykynäluonnos, 20 x 16cm Kuva 16. Lyijykynäluonnos, 21 x 13cm

4.2 Eri tekniikoilla tehdyt, kuviin valitut eläimet

Kuva 17. Akvarelli, 25 x 15 cm

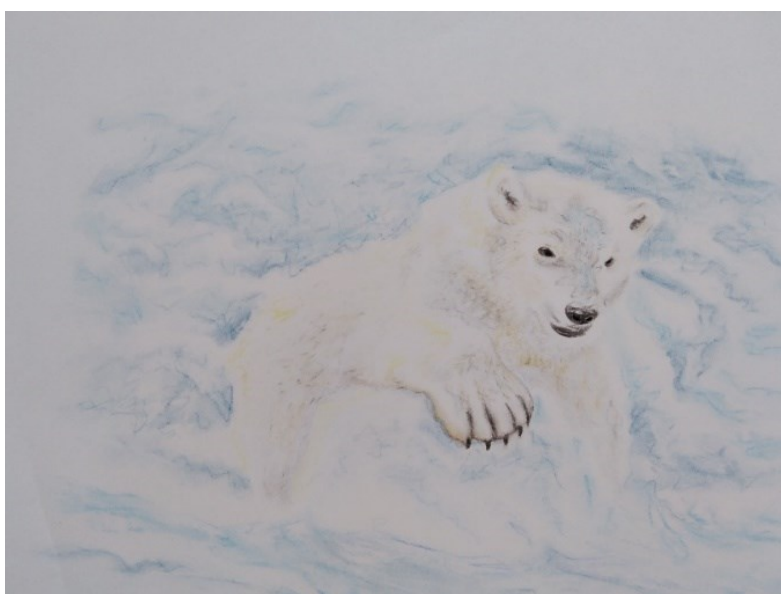
Kuva 18. Öljypastelli, 16 x 16cm

Kuva 19. Akvarelli, 25 x 20cm

Kuva 20. Akvarelli, 25 x 15 cm

Kuva 21. Kuivapastelli, 30 x 25cm

4.3 Eläinkuvat kansiin

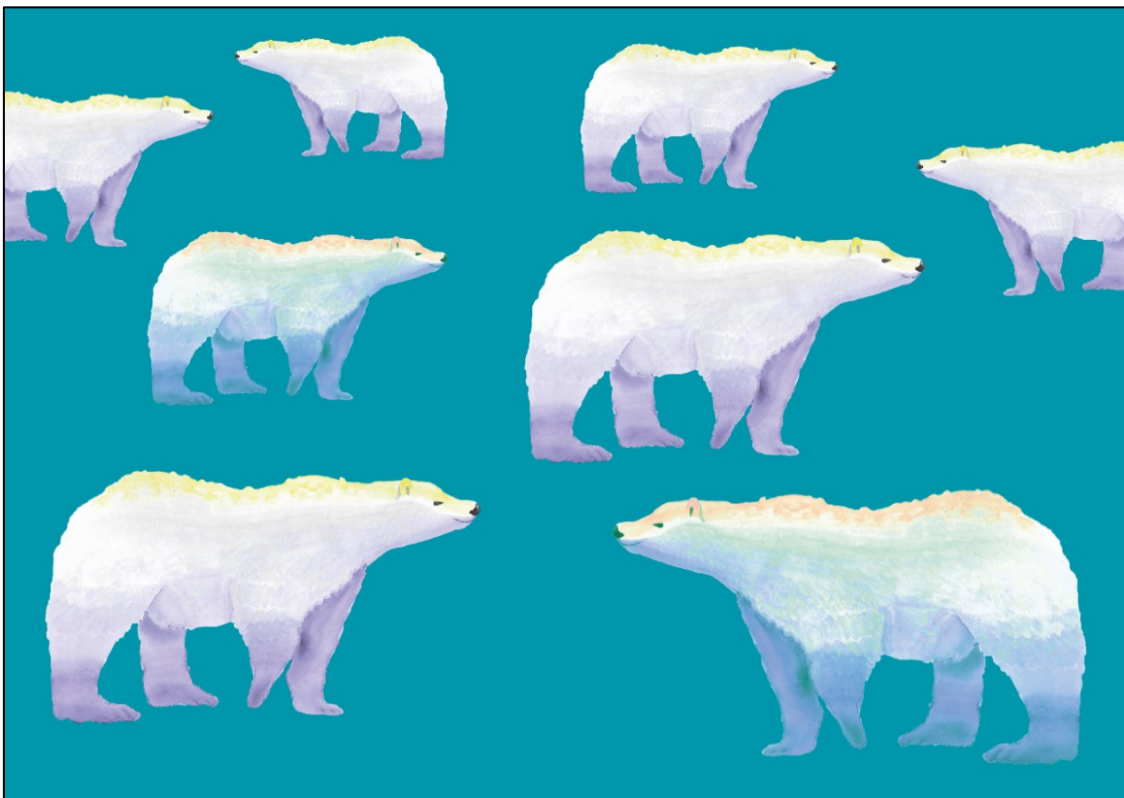
Kuva 22. Painted valley, sarvikuono: akvarelli (muokattu), tausta: öljyväri, Illustrator-ku-
vitus

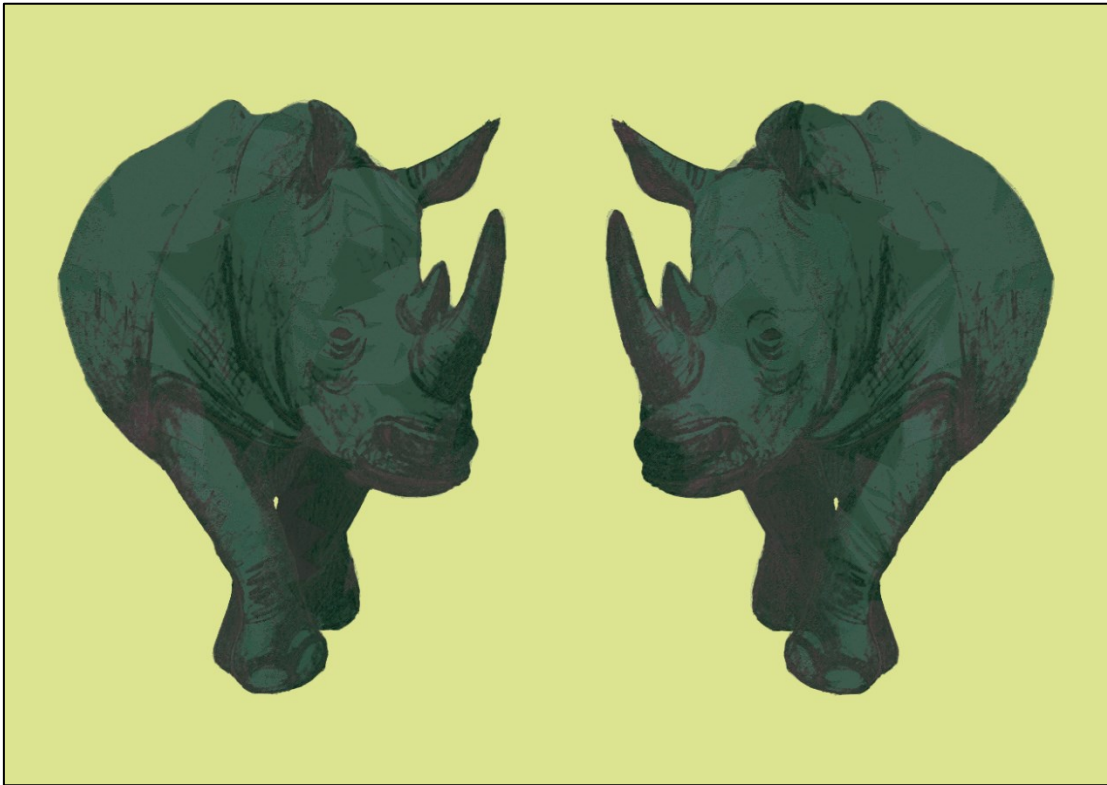
Kuva 23. Painted path, jääkarhu: öljypastelli (muokattu), tausta: akvarelli, Illustrator-ku-
vitus

Kuva 24. Rhinoceros in CMYK, akvarelli

Kuva 25. Polar bear in gradient colours, akvarelli

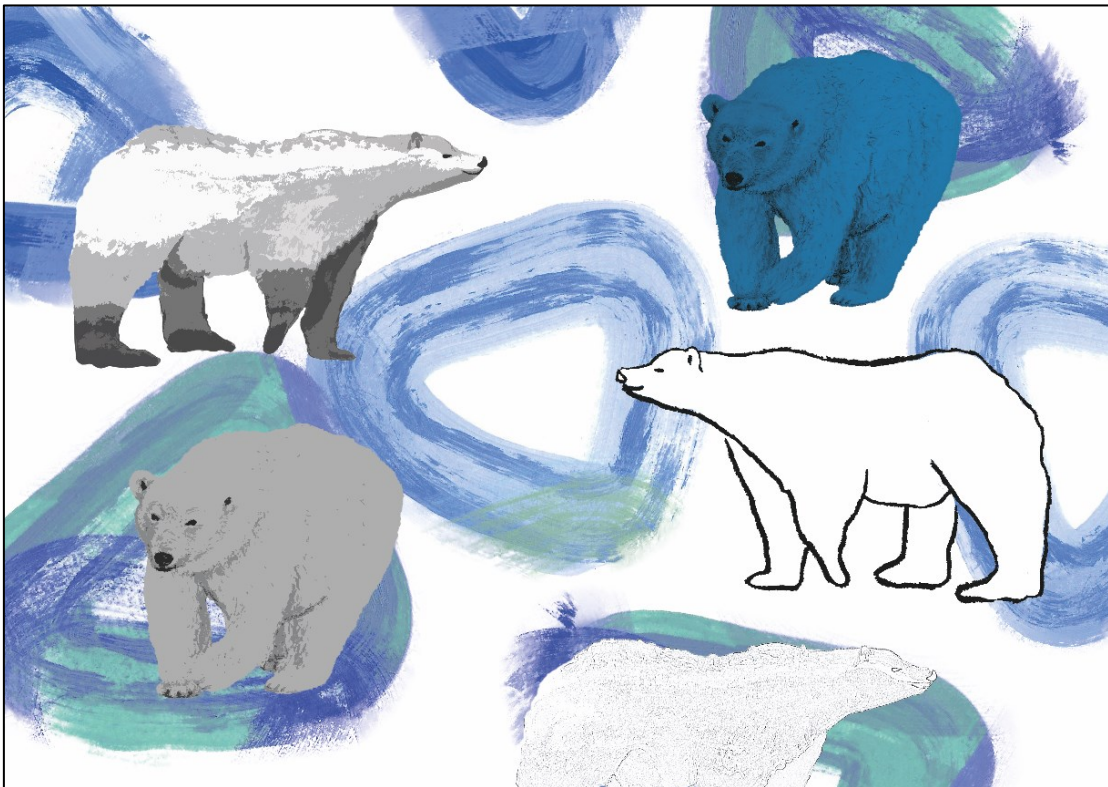
Kuva 26. Drawn by the sun, sarvikuono: lyijykynä (muokattu), lehdet: taidegrafiikka

Kuva 27. Drawn in snow, kuivapastelli, Illustrator-kuvitus

Kuva 28. Purple images, sarvikuonot: lyijykynä, akvarelli, taidegrafiikka ja öljypastelli (muokattu), tausta: akryyli

Kuva 29. Blue images, jääkarhut: öljypastelli ja akvarelli (muokattu), tausta: akryyli

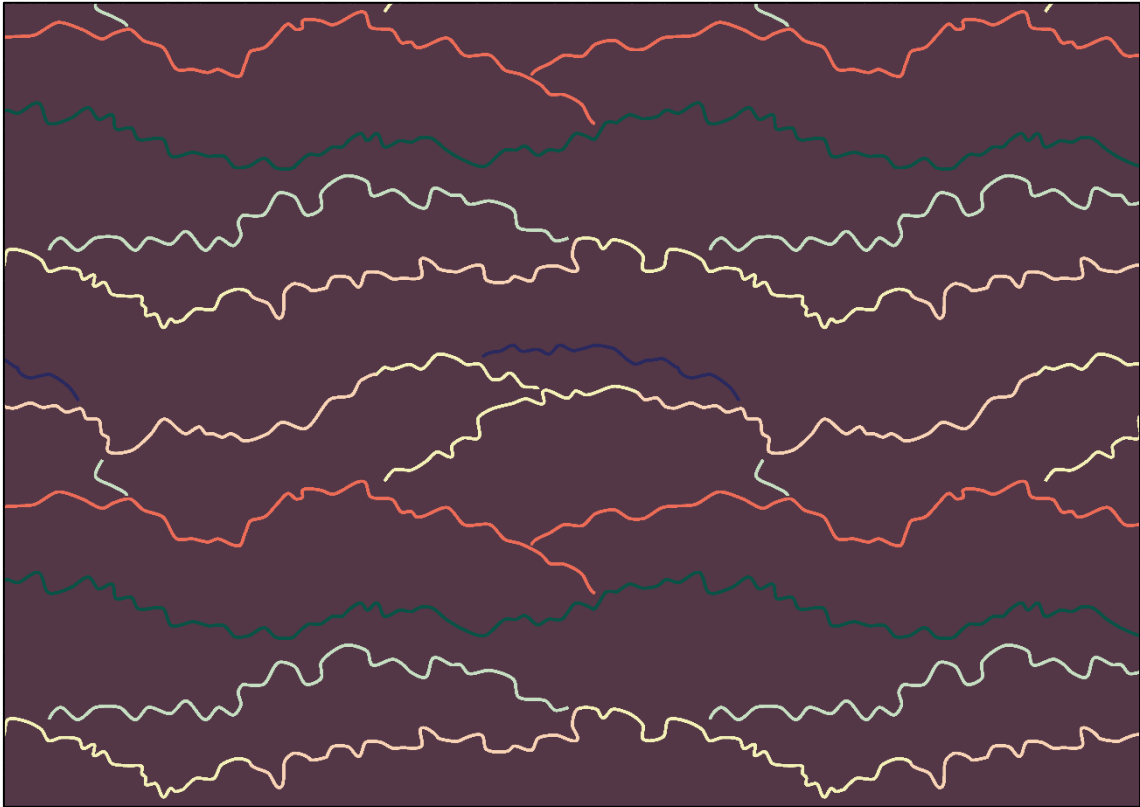
4.4 Lisäkuvat kansiin

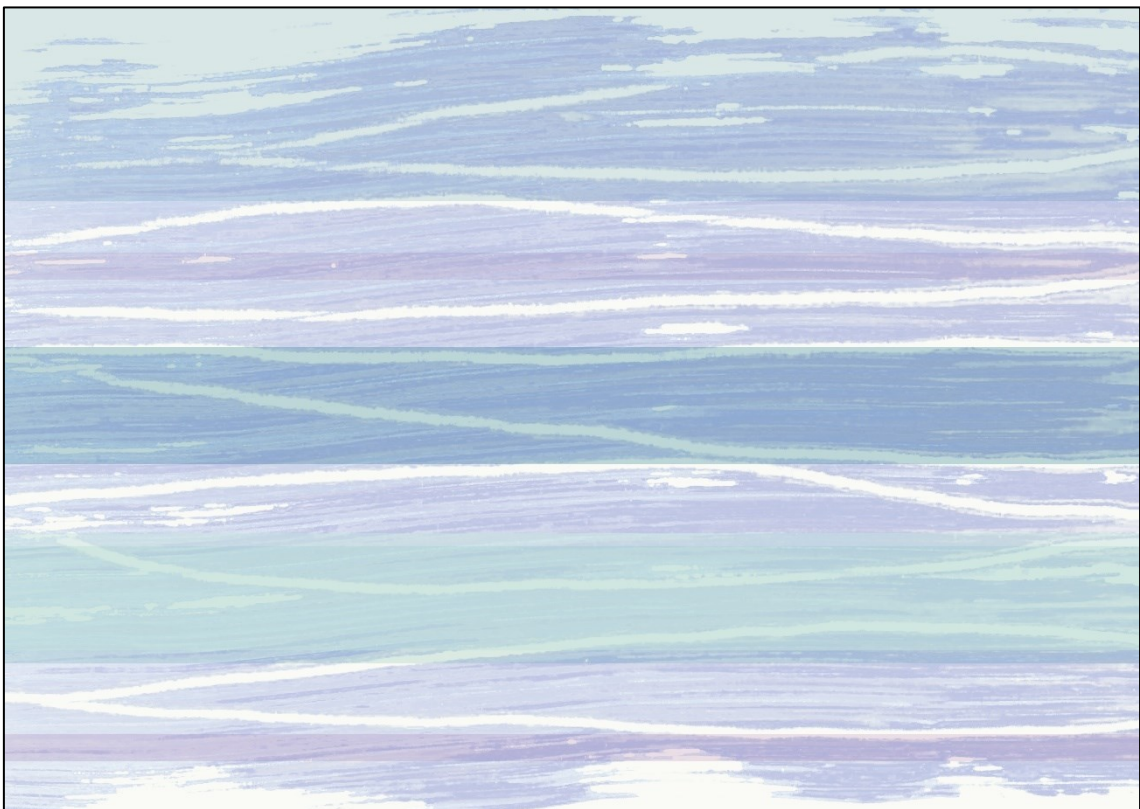
Kuva 30. Colours of the jungle, öljyväre, Photoshop-kuvitus (sarvikuono)

Kuva 31. Colours on the ice, akvarelli (jääkarhu)

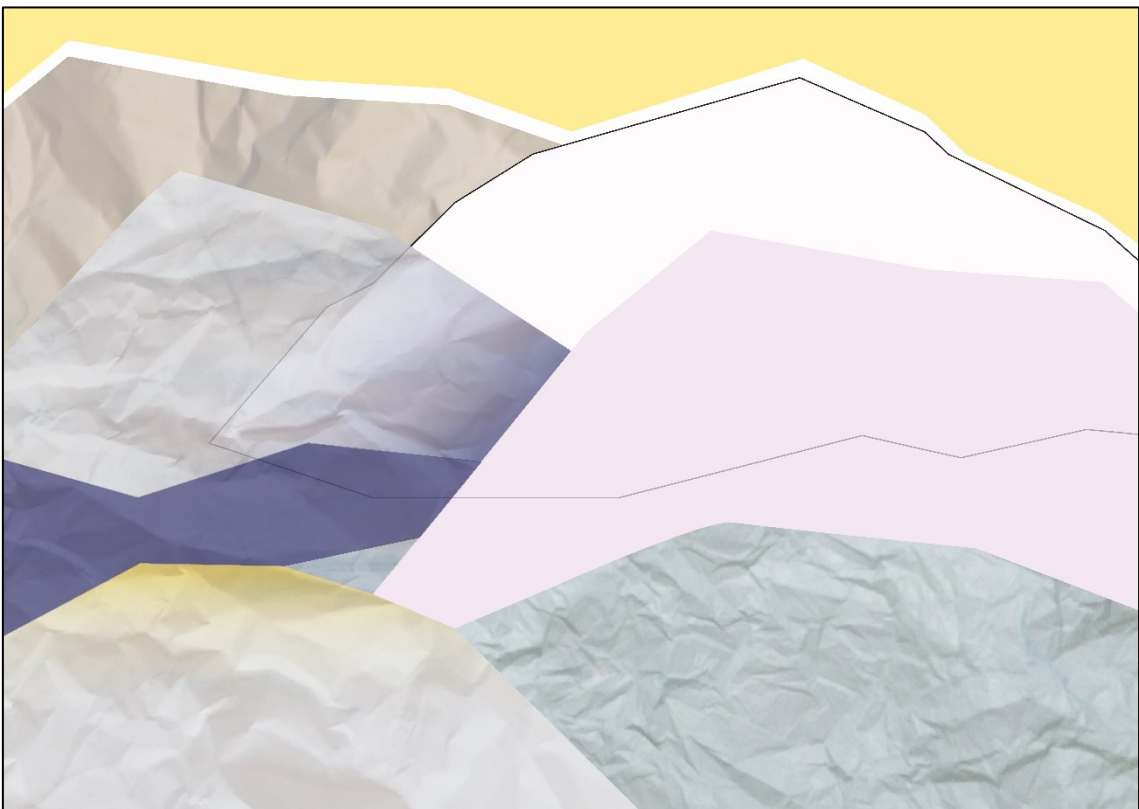
Kuva 32. Neon jungle, Illustrator-kuvitus (sarvikuono)

Kuva 33. Shades in the ice, akryyli, Illustrator-kuvitus (jääkarhu)

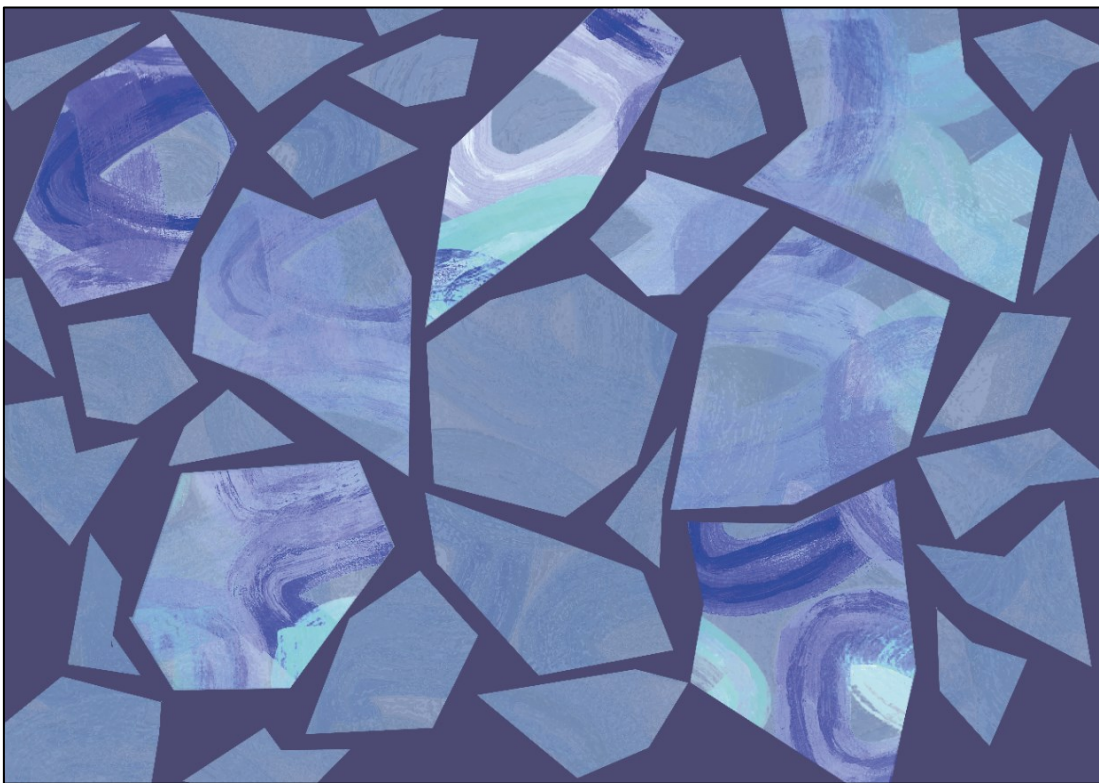
Kuva 34. Paper jungle, taidegrafiikka (sarvikuono)

Kuva 35. 2D north pole, valokuvia ja Illustrator-kuvitus (jääkarhu)

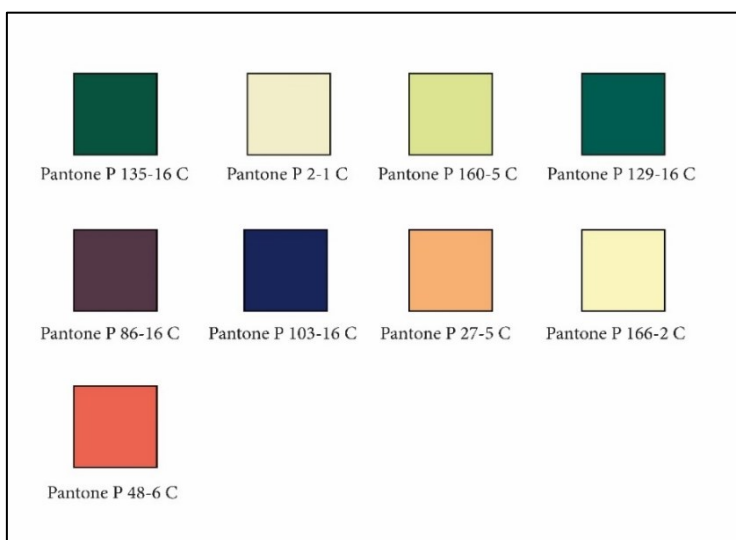
Kuva 36. Layers of the jungle, lehdet: akvarelli, akryyli, oksat: Illustrator-kuvitus (sarvi-kuono)

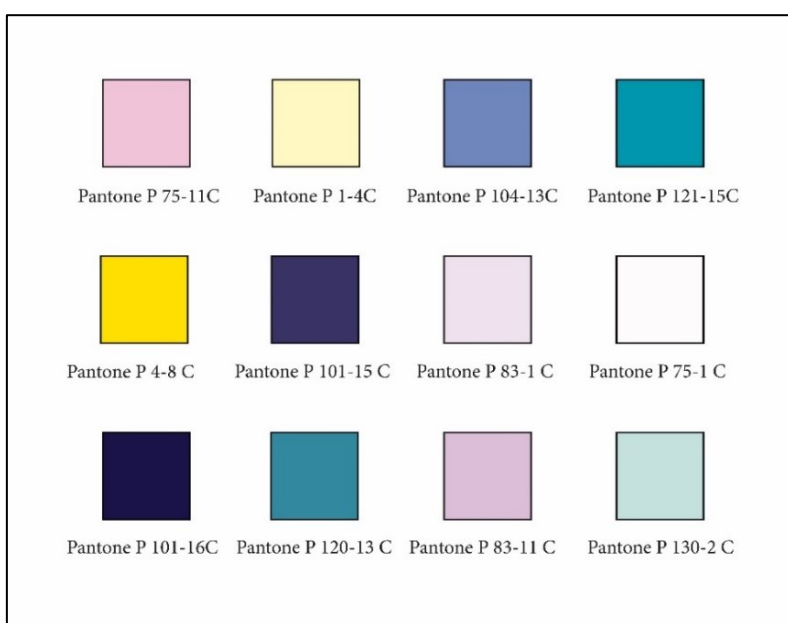
Kuva 37. Layers on the ice, akryyli (jääkarhu)

4.5 Kuvissa käytetyt värit

Alla olevissa värineliöissä on Adopen Illustrator-ohjelmalla kokoelmani kuviin valitut värit. Värit on pyritty valitsemaan värisuunnitelmien (Kuva 2. ja 3.) mukaan. Taulukon väreissä on 100% opasiteetti, vaikka osassa kuvia värien opasiteetti on pienempi. Kaikki värit on valittu Pantone + CMYK Coated värikirjastosta ja Illustratorin väriprofiilina oli Coated FOGRA 39. Kuivassani on Illustratorissa valittujen värien lisäksi siveltimellä ja kuivapastellilla lisättyjä värejä tai niistä Photoshopilla muokattuja värejä. Eri tekniikoilla (akvarelli, akryyli, pastelli, öljyväri) lisätyistä väreistä ei ole erikseen värimalleja, eikä myöskään Photoshopilla säädetyistä tai lisätyistä väreistä. Illustratorilla kuviin on lisätty väripintoja joko yhtenäisenä kuvan taustalla, raitoina tai siveltimellä. Kaikki valmiit kuvat on tallennettu Illustratorilla edellä mainitussa CMYK-väriprofiilissa.

Kuva 38. Sarvikuono-kuvaryhmän kuvissa käytetyt värit

Kuva 39. Jääkarhu-kuvaryhmän kuvissa käytetyt värit

5 KOESARJA

Tulostin kuvia itse nähdäkseni värit paperilla. Tulosteesta näkee lopputuloksen paremmin kuin pelkästään tietokoneen näytöltä. Törmäsin ongelmaan kuvien laadussa; akvarellilla ja kuivapastellilla tehty jälki oli liian hento tulostetuissa kuvissa. Muokkasin näin ollen kuvia Photoshopissa lisäämällä värien kontrastia ja intensiteettiä. Se paransi tulosteen laatua. Myös paperin laatu vaikuttaa tulostetun kuvan laatuun. Yksi syy miksi värit näyttivät ruudulla intensiivisemmiltä kuin paperilla, oli se, että minulla ei ollut käytössä parempilaatuista paperia. Tavallinen tulostuspaperi on hiukan läpinäkyvää, mikä heikentää värien laatua.

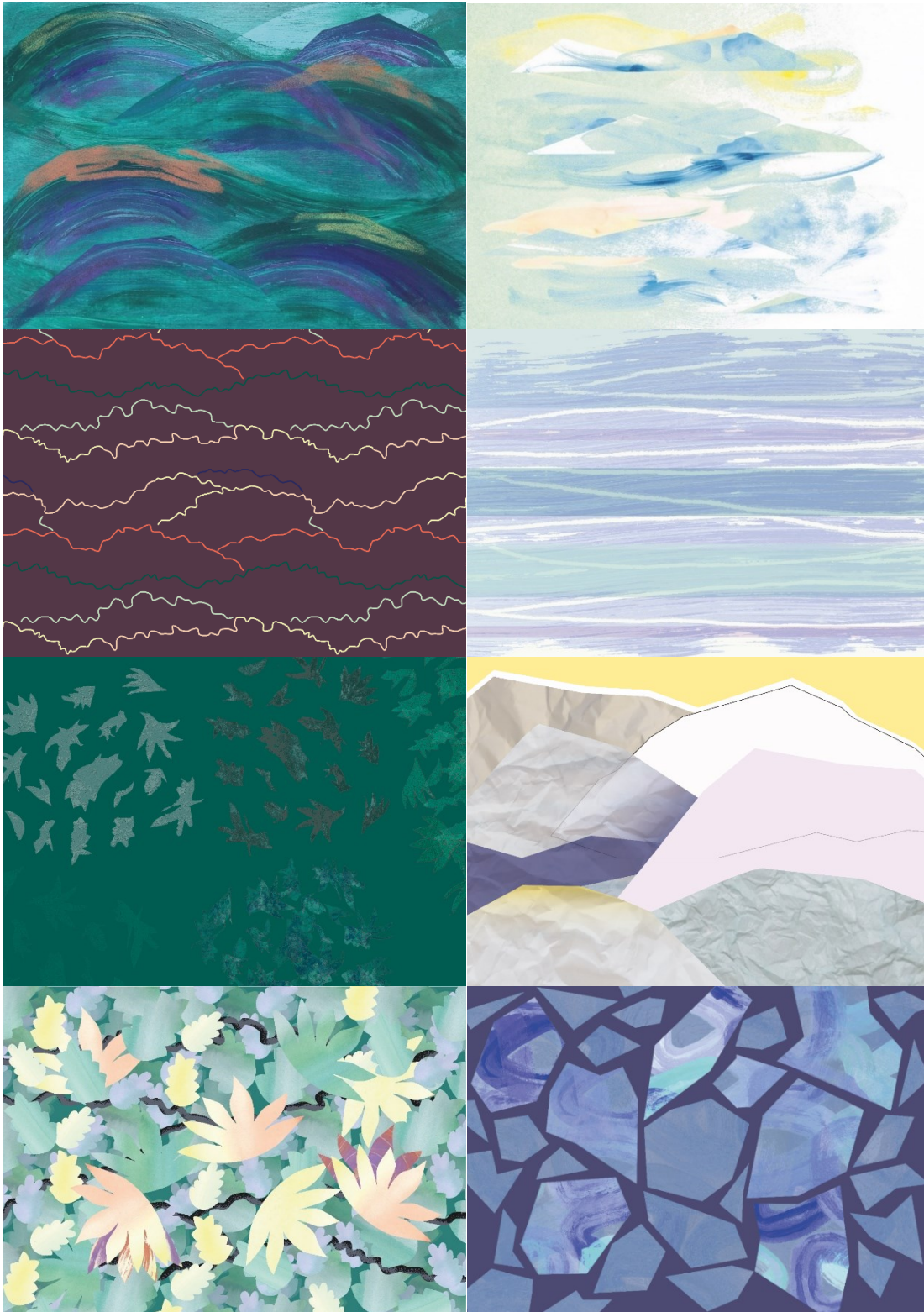
Tilasin myös pienen koesarjan kuvista nähdäkseni, kuinka ne toimivat lopputuotteessa. Painatin Grano yrityksellä Tampereella yhteensä 20 vihkoa viidestä kuvasta, 4 kpl kutakin kuvaa. Alla on kuva vihoista. En ollut koevedostuksessa tyytyväinen kuvan Polar bear in gradient colours sävyihin, koska se oli liian vihertävä. Katsoimme sille uuden mieluisan sävyn Pantone-värivihkasta. Sävy, johon en ollut tyytyväinen oli Pantone P 121-15 C ja uusi sävy oli Pantone 313 C, jonka koodi CMYK:nä on 100 – 0 – 11 – 2. Syy miksi jouduin muuttamaan sävyä, johtui luultavasti siitä, että sävyt näyttivät erilaisilta omalla näytölläni.

Kuva 40. Tilatut vihkot

Kuva 41. Kokoelman eläinkuvat

Kuva 42. Kokoelman lisäkuvat

6 ARVIOINTI

Näkökulmat, joista tarkastelin kokoelmaani, oli monia. Arvioin kuviani mm. kirjallisuuden näkökulmista sekä vertaamalla niitä markkinoilla oleviin tuotteisiin. Kirjallisuudesta valitut näkökulmat aiheeseen olivat värin vastakohtaisuus ja harmonisuus, kuosien tarinallisuus sekä kuosien toisto ja sijoittelu. Vertasin markkinoilla olevien tuotteiden eläinhahmoja omien kuvieni eläinhahmoihin niiden tekstuurien ja värisävyjen suhteen. Pohdin myös kuvieni sopivuutta muihin käyttökohteisiin sekä niiden jatkomuokkausta.

6.1 Millainen kokoelmani on?

Kokoelmani rakentuu vahvasti kuvataiteen ympärille. Se sisältää kahdeksan eläinkuvaa, joissa on sarvikuono tai jääkarhu sekä kahdeksan lisäkuvaa niiden elinympäristöstä. Kuvien määrän perusteella molemmista ryhmistä voisi koota oman kokoelmansa. Kokoelma on rakennettu pareittain, koska kaikilla kuvilla on parit rinnakkaisessa värisuunnitelmassa eli sarvikuono- ja jääkarhu-kuvaryhmien välillä. Eläinkuvilla on myös parinsa lisäkuvissa. Tämä parillisuus näkyy myös kuvien nimissä. Ensimmäinen eläinkuva on pari ensimmäiselle lisäkuvulle jne.

Eläinhahmojen taustakuvien lähtökohtana oli jokin tietyllä tekniikalla tehty jälki, joka mielestäni sopi yhteen eläimestä tekemäni kuvan kanssa. Taustakuvina on sekä akvarellilla, kuivapastellilla, akryyli- sekä öljyväreillä tehdyt kuvat. Lisäkansikuvat koostuvat taidegrafiikalla, akvarelli-, öljy- sekä akryyliväreillä tehdyistä kuvista. Nimesin kuvat englanninkielisiksi ehkä siksi, että aihe on globaali.

Vaikka pidinkin joistakin eläimen kuvista sellaisenaan niin muutin sitä kuitenkin niin, että kokonaisuus oli toimiva. Kaikkia kuvia on muokattu Adopen Photoshopilla ja/tai Illustraattorilla. Kuvamateriaalin värejä piti useimmiten muokata niin, että se sopi värimallien mukaiseen suunnitelmaan. Huomaan, että useassa kuvassa toimii yhdistelmä alkupeleistä ja muokattua. Jos tausta oli muokkaamaton niin sen kanssa sopi muokattu eläin ja toisinpäin. En rajannut etukäteen tekniikkaa millä rakentaisin kuvaa vaan tein miten kunkin väreihin ja tunnelmaan tuntui sopivalta

6.1.1 Värien vastakohtaisuus ja harmonisuus

Kokoelmastani löytyy kuvia yhteen sitovia värejä sekä ryhmien sisällä, että koko kokoelman sisällä. Molempien ryhmien huomiovärit ovat myös kokoelmaa yhdistäviä värejä. Suunnittelin sarvikuono-kuvaryhmän kuvat kevät–kesäkauden väreillä ja jääkarhu-kuvaryhmän värit syksy–talvikauden väreillä, mutta silti jääkarhukuvista tuli enimmäkseen pastellisen vaaleita ja taas sarvikuonokuvista tummansävyisiä. Ehkä se johtui siitä, että mielsin itse viidakoon liittyvät värit tummina ja jäätikköön liittyvät värit vaaleina ja valitsin tämän ajatuksen mukaiset värit. Kokoelmastani löytyy sekä vastakohtaisia värejä sisältäviä, että pelkästään harmonisia värejä sisältäviä kuvia. Molemmissa kuvaryhmissä (sarvikuono- ja jääkarhu) on enemmän vastakohtaisia kuin pelkästään harmonisia sävyjä sisältäviä kuvia. Keltainen, korallinpunainen ja tummansininen ovat värit, jotka sitovat yhteen molemmat ryhmät.

Tummanvihreä ja tummansininen väri sitoo yhteen sarvikuono-kuvaryhmän kuvia. Seitsemässä sarvikuono-kuvaryhmän kuvassa on värinä tummanvihreä ja kuudessa tummansininen. Viidessä tämän ryhmän kuvassa on myös tummanvioletti väri. Huomioväreinä kuvissa on sekä keltainen että korallinpunainen. Lines of the jungle kuvassa huomiovärien käyttö on hienovaraista, koska eriväriset viivat ovat ohuita ja tumma tausta vie suurimman osan huomiosta. Sarvikuono-kuvaryhmän levottomin kuva on Rhinoceros in CMYK, koska kuvassa toistuu hyvin intensiivinen keltainen, punainen ja sininen, lähellä päävärejä olevat sävyt. Muita levottomia kuvia ryhmässä ovat Purple images, jossa toistuvat voimakkaat värit valkoisella taustalla sekä Drawn by sun, jossa tumma sarvikuono erottuu vaalealta taustalta.

Sininen sävy sitoo yhteen jääkarhu-kuvaryhmän kuvia. Sitä on ryhmän jokaisessa kuvassa. Viidessä jääkarhu-kuvaryhmän kuvassa on vedenvihreä väri, jonka sävy hiukan vaihtelee. Myös jääkarhu-kuvaryhmän huomioväreinä on keltainen ja korallinpunainen. Kuvassa Polar bear in gradient colours huomiovärejä on käytetty hillitysti. Vaikka kuvassa on vastavärejä samojen muotojen eri puolilla, kuva ei silti ole levoton niiden vuoksi, koska voimakkainta väripintaa on vähän ja väri vaalenee liukuen. Kuva on kuitenkin jääkarhu-kuvaryhmän levottomin kuva, koska kuvan tausta on intensiivisen sininen. Blue images -kuva on myös levoton sen sinisten sävyjen vuoksi sekä 2D north pole keltaisen värin vuoksi.

6.1.2 Tarinallisuus

Kuvani kertovat sekä yhteistä, että omaa yksittäistä tarinaansa. Yhteinen tarina kuvaa eläimen yhteyttä elinympäristöönsä sekä luonnollisen muuttumista keinotekoiseksi. Lisäksi jokainen kuva antaa oman näkökulmansa aiheeseen. Myös kuvien nimet tukevat yhteistä tarinaa. Nimesin kaikki kuvani opinnäytetyön otsikon mukaisesti paperipainotuotteisiin ja kuvanrakentamiseen liittyen. Yhteisiä piirteitä kuvissa on myös kuvataiteen tekniikoiden näkyvyys. Kuvissa käytettyjä tekstuureja ovat akvarellin, öljyvärin sekä akryylin pensselinjäljet sekä piirtojaljet. Myös tapa miten tekstuureja on kuvissa käytetty, tukee kokoelman yhtenäisyyttä. Sarvikuono-kuvaryhmän kuvissa huomio kiinnittyy kaariin ja uurteisiin, niin kuin sarvikuonossa itsessäänkin. Jääkarhu-kuvaryhmässä taas pääosassa ovat siveltimenjaljet, joiden jälki muistuttaa jääkarhun turkkia.

Kokoelma on tarinallisesti rakennettu myös, koska kaikilla kuvilla on parit ryhmien välillä. Tämä tarinallisuus näkyy myös kuvien nimissä. Sarvikuono- ja jääkarhu-kuvaryhmien tarinat ovat lähes identtiset toisiinsa nähden kuva-aiheiden näkökulmasta. Myös eläinkuvilla on parinsa lisäkuvissa.

Koska kokoelmani aihe on uhanalaiset eläimet, joiden selviäminen riippuu niiden elinympäristöstä, halusin kuvissani korostaa tätä riippuvuutta. Tämä toteutuu muotojen ja tekstuurien samankaltaisuudella. Esim. lehtien ääriviivat mukailevat sarvikuonon ihon uurteita kuvassa Drawn by the sun ja taustalla olevan maiseman ääriviivat mukailevat sarvikuonon sivuprofiilin ääriviivoja kuvassa Painted valley. Kuvassa Drawn in snow jääkarhu ja lumen tausta on molemmat piirretty samalla välineellä, joten niissä on samannäköistä tekstuuria.

Keinotekoisuuden kuvaamiseen on joka kuvalla oma tapansa. Tapoja ovat piirtojäljet, siveltimenjäljet, kerroksellisuus, kaksikulotteisuus, värit, identtiset muodot, sommittelu sekä viivasuorat muodot. Yhteensä yhdessätoista kuvassa on näkyviä siveltimen tai piirtövälineen jälkiä. Paperimaisuutta on kuvissa Purple images, Paperjungle sekä 2D north pole. Myös kuvien kaksikulotteisuus tai kerroksellisuus korostaa niiden keinotekoisuutta. Kuvissa Colours of the jungle ja Colours on the ice on teräväreunaisia toisistaan erottuvia elementtejä sekä päällekkäin leikattuja muotoja. Samoin kuin kuvassa 2D north pole. Kuvassa Layers on the ice osaan jäälauttoja on kerrostunut muista erottuvia intensiivisiä värejä. Layers of the jungle- ja Paperjungle-kuvassa toistuvat muodoiltaan identtiset lehdet. Identtisiä toistuvia eläinhahmoja on kaikissa muissa eläinkuvissa paitsi kuvassa Drawn in snow. Luonnossa ei esiinny täysin identtisinä toistuvia muotoja. Luonnossa esiintyvä monipuolisuuskin on harmonista, kun taas kuvissani olevat kerrostumat ja toistuvat kuviot tekevät niistä keinotekoisia näköisiä kopioita luonnosta. Kuvissa Rhinoceros in CMYK ja Polar bear in gradient colours eläimet erottuvat taustasta hyvin voimakkaasti. Sarvikuonot näyttävät väriensä ja määränsä vuoksi makeisilta ja jääkarhut sommittelunsa vuoksi sinisellä taivaalla lipuvilta pilviltä. Paitsi piirto- ja siveltimenjäljet niin myös Illustrator-efektien käyttö oli kuvissani erottuva tyylipiirre. Tähän pyrin kuvissani Purple images ja Blue images.

Kuvani johdattavat aiheen merkityksiin kuva kerrallaan. Eläin ja sen elinympäristö ovat symbioosissa keskenään, niitä ei voi leikata toisistaan muuttamatta asioita epäluonnolliseksi. Kun eläimiä ei enää ole, näemme siitä vain maalattuja ja piirrettyjä kuvia. Ajan myötä kuva kenties muuttuu, värit vääristyvät tai katoavat kokonaan. Yritämme katsoa tarkemmin, mutta vaikka kuvassa olisi lukemattomia kerroksia, se ei silti olisi aito asia. Lopulta muistamme siitä vain sävyjä tai pelkän ulkokuoren.

6.1.3 Kuvioiden toisto ja sijoittelu

Suurin osa kuvista on tehty yhdensuuntaiseksi, koska lopputuote on vihko, jota katsotaan yhdestä suunnasta. Kuvat Shades in the ice ja Layers on the ice toimisivat myös horisontaalisesti toisinpäin. Mikään ei toisaalta estäisi rakentamasta kuvia myös monen suuntaisena. Kuvissa on sekä elementtien sattumanvaraista asettelua, mutta myös tarkoituksellista pystysuoraista asettelua, koska se tukee kokoelman tarinaa luonnollisen muuttumisesta epäluonnolliseksi.

Kuvani ovat suurimmalta osin yksittäisiä elementtejä, jotka on sijoitettu vihkon kanteen sopivalla tavalla. Pinta on suunniteltu jatkuvana takakannesta etukanteen ja asettelin kuvat niin kuin ne kuosissa toistuisivat. Ainostaan kuva Neon jungle ja Layers of the jungle on tehty jo valmiiksi kuoseiksi. Kuosit ovat onnistuneet siinä mielessä, että niiden reunakohtia ei erota. Joukossa on myös kuvia, joilla saisi helposti rakennettua kuosin ja taas kuvia (varsinkin lisäkuvissa), joilla se olisi haastava, mutta ei mahdoton tehtävä. Kuvista, joissa toistuu yksittäinen elementti kuten eläimen kuva, on helpompi tehdä kuosi kuin yhdestä yhtenäisestä pinnasta.

Kokoelmassa on sekä pientä, että suurempaa skaalausta. Tein kaksi eläinkuvaa vain yhtenä sijoituskuvana kanteen, koska halusin, että niiden yksityiskohdat erottuvat. Maisemaan sijoitetut eläinkuvat olivat haastavampia kuin yksiväriselle taustalle sijoittuvat eläinkuvat.

6.1.4 Muut käyttökohteet

Suunnittelin ja asettelin kuvat A5-kokoisen muistikirjan kanteen. Kuvat toimisivat hyvin myös muina paperipainotuotteina esim. julisteina, kortteina ja kalenterikuvina, mutta asettelua pitäisi joidenkin kuvien kohdalla miettiä silloin uudelleen. Koska suunnittelin kuvat muistikirjan kanteen, niiden ei tarvitse olla jatkuvia pintoja eli kuoseja. Vaikka olisin tehnyt kuvista kuoseja, tuotteeseen tulisi luultavasti kuitenkin vain yksi kokonainen tai osa raportista. Jos muokkaisin kuvistani kuoseja, silloin ne toimisivat helposti myös suurina pintoina esimerkiksi tapettina tai kankaassa. Nykyisessä muodossaankin ne toimisivat mielestäni hyvin kuvina esimerkiksi T-paidassa, astioissa ja erilaisissa sisustus-tuotteissa.

Useat tarkastelemani Vallilan kuosit ovat käytössä myöskin sisustuskankaissa. Jotkut eläinhahmoni voisivat toimia myös esimerkiksi kankaissa. Kankaaseen kuvia pitäisi mahdollisesti kuitenkin muokata ainakin värien määrää vähentämällä riippuen painomenetelmästä. Värien määrä vähenee yleensä automaattisesti kuvaa muokkaamalla. Jotkin Illustratorilla muokkaamistani eläinhahmoista näyttivät melko samoilta kuin Vallilan kuoseissa olevat. On ainakin kolme mahdollista syytä, miksi Vallilan kuoseissa on vähemmän värejä kuin omassa muokkaamattomissa kuvissani. Yksi syy on se, että kuvia on muokattu, jotta niistä saisi tehtyä kuosin ja muokkaus on vähentänyt värejä. Toinen syy on se, että värejä on vähennetty painoteknisistä syistä. Kolmas syy on se, että se on vain tyylliseikka. Luulen, että useammat kuvani toimisivat myös vähemmällä sävyillä. Yksittäiset elementit, kuten eläinhahmot, voisivat toimia hyvin monisuuntaisena kuosina vaatteissa. Kun kuosia käytetään suuremmilla pinnoilla, se täytyy yleensä skaalata uudelleen pintaan niin, että kuvio toistuu suurempana. Muuten pinnasta voi tulla liian levoton. Väritkin saattavat näyttää dramaattisemmilta suurempana pintana. Sama toimii toisinkin päin eli kuviota pitää pienentää pienempään kohteeseen. Ennen kuin kuosia skaalaa suuremmaksi, pitäisi kuitenkin varmistua, että sen resoluutio on riittävän hyvä.

Kuoseina minusta toimisi hyvin kuvat Rhinoceros in CMYK, Polar bear in gradient colours, Drawn by the sun, Paperjungle, Layers of the jungle, Layers on the ice, Purple images sekä Blue images. Samoin Neon jungle ja Layers of the jungle, jotka ovatkin jo valmiita kuoseja.

6.2 Vertailu markkinoilla oleviin tuotteisiin

Tarkastelin millä kuvataiteen tekniikoilla markkinoilla olevien vihkojen ja muistikirjojen eläinkuvat/kuosit on mahdollisesti tehty ja vertailin mitkä omien kuvieni eläinhahmot näyttävät samalta. Apuvälineenä tekniikoiden vertailussa käytin kuvataiteen tekniikoiden jälkien vertailun lisäksi sävyjen määrän ja niiden tummuuserojen vertailua.

Finlaysonin Elefantit-kuosi (Kuva 5.) on hyvin yksinkertaistettu kuosi. Siinä on vain yksi painoväri ja kuosi näyttää vain tietokoneella tehdyiltä, koska väripinta on täysin tasainen ja kuvioden reunat terävät. Myös Vallilan Amos-kuosissa (Kuva 6.) värien määrä on yhtä vähäinen, mutta kuosi näyttää joko tussilla tai musteella tehdyiltä. Kuvassa on kuitenkin tummuuseroja, joten osa turkista näyttää vaaleammalta. Tähän kuosiin vertautuu hiukan omista kuvistani mielestäni kuva Blue images. Öljypastellilla piirretyn ja Illustratorilla muokatun jääkarhun turkki näyttää melko paljon kuvan 6. pandan turkilta.

Kuvan 7. kauris ja pupu on selvästi akvarellilla maalatut, eikä niissä näy jälkeä digitaalisesta muokkauksesta laisinkaan. Värien tummuus ja sävy vaihtelee runsaasti. Kuva on myös yksittäinen, eikä toistu pinnalla niin kuin kaikissa muissa tuotteissa, joten se ei ole kuosi. Kaikki akvarellilla tehdyt eläimet näyttävät samalla tekniikalla tehdyiltä omista kuvissani.

Vallilan kuoseissa (Kuvat 8. -12.) on myös hiukan syvyyttä ja värejä melko runsaasti. Kuoseja käytetään myös sisustuskankaissa. Kuosissa Doggie koirat näyttävät tussilla tai akryyllillä tehdyiltä, mutta tasaisesta väripinnasta päätellen ne on tehty digitaalisesti tai vähintäänkin muokattu. Syvyyttä kuviin tulee hieman mustalla värillä tehdyistä varjotuksista. Kuvissa 9. ja 10. syvyyttä tuo lähinnä kuvien sijoittaminen toistensa taakse. Perhonen voisi olla akryyllillä maalattu ja kissa taas näyttää joko kuivapastellilla tai lyijykynällä piirretyltä ja digitaalisesti kaksiväriseksi muunnetulta. Kuvieni Drawn by the sun sekä Purple images lyijykynällä piirretty ja Illustrator-efektillä muokattu sarvikuono sekä kuvan Drawn in snow jääkarhu näyttävät hiukan samalta kuin kuvan 10. kissa.

Myös Vallilan kuosi Varsa (Kuva 11.) näyttää minusta lyijykynällä, hiilellä tai kuivapastellilla tehdyiltä. Vallilan verkkosivuilla kerrotaankin, että hevonen on lyijykynällä piirretty. Kuva on yksivärinen ja kuvassa on syvyyttä mustan värin tummuuseroina. Omien kuvieni Drawn by the sun sekä Purple images sarvikuonoissa on samannäköistä terävää piirtojälkeä.

Kuvan 12. kauriin pää voisi olla kuivapastellilla piirretty tai digitaalisesti, koska yksittäisten värien sävyt eivät vaihtele. Kuivapastellilla saa tehtyä sekä terävää piirtojälkeä, että maalauksellisempaa isompaa väripintaa, koska se levittyy helposti. Drawn in snow omista kuvistani näyttää samalla tekniikalla tehdyiltä samoin kuin muokatut akvarelli - eläimet molemmissa Images-kuvissani.

Näitä markkinoilla olevia kuoseja tarkastelemalla voi vetää johtopäätöksen, että myös monikäyttöisissä kuoseissa on jälkiä eri kuvataiteen tekniikoista. Mutta kuoseissa on vähemmän sävyjä verrattuna muokkaamattomiin, monisävyisiin kuviini.

6.3 Jatkomuokkaus

Kehitän kuvakokoelmaani seuraavaksi vielä enemmän kohti mallistoa. Mallistoa varten kuva-aiheisiin pitäisi tehdä suurempi rajaus. Kuvissa on myös monipuolisen suunnittelutyön mahdollisuus. Niistä voisi saada useamman malliston ja niille eri värisuunnitelmat ja rinnakkaiskuosit. Eri kuvissa olevia elementtejä voisi myös yhdistää samaan kuvaan. Aion myös jatkossa rajata värejä enemmän. Olisi mielenkiintoista nähdä tulisiko yhtä suuresta määrästä kuvia silloin selvemmin yksi kokonaisuus. Pieni määrä värejä haastaisi myös löytämään jokaiseen kuosiin omat uniikit piirteensä, muut elementit kuin väri olisivat silloin pääosassa. Mallistoa voisi myös jatkaa eri eläinhahmoilla. Haluan myös tehdä kuvistani kuoseja, joita voi käyttää useissa käyttökohteissa. Olisi mielenkiintoinen haaste rakentaa kuoseja esimerkiksi maalatuista kuvista niin, että kuosissa säilyisi mahdollisimman paljon alkuperäisen kuvan tekstuureista ja sävyistä.

7 POHDINTAA

Valitsin kuvakokoelman suunnittelun opinnäytetyöni aiheeksi, koska halusin kehittää omaa tyyliäni tehdä kuvataiteesta kuosia. Osa kuvistani ei vielä sellaisenaan vaikuta kuosilta, osassa taas toistuu kuva-aiheet samoin kuin kuosissa. Opin paljon tämän työn aikana kuvataiteesta, koska suoritin samanaikaisesti Lapin yliopiston Kuvataiteen perusopinnot. Opin myös kuosisuunnittelusta tehdessäni tätä työtä sekä tutustuessani lähdekirjallisuuteen ja markkinoilla oleviin tuotteisiin. Lisäksi opin paljon Illustratorin ja Photoshopin käytöstä, koska käytin paljon monipuolisempaa kuva-aineistoa kuosimaisessa suunnittelussa kuin koskaan aiemmin.

Kuvien suunnittelu tuntui välillä loppumattomalta työltä. Myös kuvataiteen tekeminen saattaa olla prosessina pitkäaikainen, ellei jopa elinikäinen. Kun suunnittelee markkinoille tuotteita, on kuitenkin tärkeää saada ne sinne ajoissa. Kuvakokoelmani olisi toiminut kenties hyvin markkinoilla, koska aiheeni oli hyvin ajankohtainen. Tällä aineistolla on kuitenkin hyvä jatkaa malliston suunnittelua.

Oman aikataulunsa suunnittelutyöhön tuo myös asiakas, joka tilaa kuosin tuotteeseen. Itselläni tämäkään ei rytmittänyt suunnittelutyötä, koska tilaajaa ei ollut. Asiakas olisi myös tuonut omat näkökulmansa ja mielipiteensä suunnittelutyöhön ja se olisi rajannut kuvamateriaalia heti alussa enemmän. Tämän hyviä puolia olisi ollut se, että kokoelmasta olisi voinut tulla varsin yhtenäinen. Toisaalta nyt minulla oli mahdollisuus kehittää laajemmin kuvamateriaalia jatkoa varten. Osa tämän kokoelman kuvista saattaakin päätyä eri asiakkaille.

En tiedä miksi valitsin värit sarvikuono- ja jääkarhu-kuvaryhmien kuviin eri väriennusteista. Kenties värit nähtyäni muodostin niistä heti ryhmät ja ne tuntuivat aihepiiriin sopivilta. Tuotteiden kannalta voisi olla ongelma, että sen kuosit olisi suunniteltu eri väriennusteiden mukaan. Toisaalta tämä ei olisi ongelma tuotteessa, jota markkinoidaan pidempään. ICfin-väripalat olivat suuntaa antavina ohjeina minulla. En noudattanut värisuunnitelmaani orjallisesti. Muutin värisävyjä hiukan, jos se tuntui kuvan idean kannalta toimivammalta. Itsenäisessä työskentelyssä on tämä vapaus. Jos tekisin työn asiakkaalle, värisuunnitelmaa pitäisi luultavasti noudattaa tarkasti.

Oli hyvä, että tein koevedostuksen kuvista Grano yrityksessä. Sävyt näyttävät niin erilaisilta näytöillä ja itse tulostetuissa kuvissa. Vasta lopullisessa tuotteessa näkee todellisuuden ja tässäkin tapauksessa korjasin yhtä sävyä katsomalla uuden Pantone-värivihkosta. Sellainen olisikin hyvä hankkia itselle. Kannattaa myös kysyä aina alan ammattilaiselta ohjeita mistä värikartasta sävyt kannattaa valita, että ne toteutuvat halutunlaisina lopputuotteessa. Olin kuitenkin lopulta tyytyväinen kansien kuvissa oleviin sävyihin.

Tutkimani kirjallisuuden näkökulmien perusteella kokoelmani on melko yhtenäinen värien, kokoelman tarinan ja sommittelun kannalta. Värit tukevat myös hyvin tarinaa. Toisaalta värejä oli liikaa yhtä kokoelmaa varten. Mallistoa tehdessä niitä pitäisi karsia, että olisi helpompi pitää suunnittelu yhtenäisenä. Kuitenkin näillä kuvilla ja kokemuksella on hyvä jatkaa suunnittelua, koska kuvissa on paljon materiaalia myös värien kannalta ja näin laajalla spektrillä suunnittelu antoi paljon kokemusta värien yhteensovittamisesta. Tekstuurien ja värien tarina ei ole kokoelmassani vielä täysin saumaton. Kuvissani on

hyvin monipuolisesti eri tekstuureja ja eri tyyleillä tehtyjä eläimiä ja luontokuva-aiheita. Monipuolisuus toisaalta rikkoi kokoelman yhtenäisyyttä. Yhtenäisessä mallistossa päähuomio tulisi olla joko käytetyissä tekniikoissa tai kuva-aiheissa tai ainakaan ne eivät saisi vaihdella liikaa. Olen kuitenkin tyytyväinen monipuolisuuteen, koska se antoi laajasti kokemusta kuosin suunnittelusta. Aiheeseen olisin voinut kuitenkin ottaa vielä rohkeammin kuvilla kantaa, koska se on niin globaali ja dramaattinen.

Tarkastelemieni tuotteiden perusteella perinteinen kuvataide näkyy myös kuoseissa, jotka ovat monikäyttöisiä. Kuvia on kuitenkin yksinkertaistettu sävyjen suhteen, sävyissä ei ole samaa vaihtelua kuin kuvataiteessa. Toisaalta tutustuin vain vihoissa ja muistikirjoissa näkemiini kuoseihin. Laajemman kuvan saamiseksi pitäisi tutkia kuoseja useammasta käyttökohteesta. Tämän otannan perusteella voin päätellä, että mikäli suunnittelisin kuvistani monikäyttöisiä kuoseja, alkuperäisten kuvien sävyjen määrää pitäisi vähentää. Samalla kuitenkin katoaisi myös suuri osa niiden syvyydestä. Sävyjä olisi voinut olla kuvissani vielä paljon enemmän käyttämieni välineiden perusteella, mutta niiden määrää kavensi värisuunnitelman noudattaminen. Osa kokoelmani kuvista on enemmän maalauksen kaltaisia ja osa enemmän kuosimaisia. Osasta kuvia voisi olla haastavaa saada toimivaa toistuvaa pintaa. Se voisi olla kuitenkin mielenkiintoinen seuraava haaste.

Digiprinttaamalla kuviani voisi tulostaa esimerkiksi kankaaseen nykyiselläkin sävyjen määrällä. Aika näyttää korvaako tämä tulostustapa tulevaisuudessa muut juuri siitä syystä. Toinen kysymys on, halutaanko tulevaisuudessa monisävyistä kuvataidetta nykyistä enemmän sisustuksessa käytettyihin kuoseihin.

LÄHTEET

Adobe. (2019) Kuvan koko ja tarkkuus. Haettu 9.12.2019 osoitteesta <https://helpx.adobe.com/fi/photoshop/using/image-size-resolution.html>

Adobe. (2019) Sisältötietoinen skaalaus. Haettu 9.12.2019 osoitteesta <https://helpx.adobe.com/fi/photoshop/using/content-aware-scaling.html>

Fernandez, A. (2010). *Fashion Print Design*. London: A&C Black Publishers

ICfin. (n.d.) Mikä mahtaa olla in? Haettu 9.12.2019 osoitteesta <https://www.icfin.com/mika-mahtaa-olla-in/>

ICfin. (n.d.) Kevät-kesä 2019. Haettu 6.12.2019 osoitteesta <https://www.icfin.com/kauden-varit/>

Russel, A. (2011). *The Fundamentals of printed textile design*. Switzerland: Ava Publishing Sa

Suomen taidegraafikot RY. (n.d.) Taidegrafiikka. Haettu 9.12.2019 osoitteesta <https://www.taidegraafikot.fi/suomen-taidegraafikot-ry/taidegrafiikka/>

Suomen taiteilijaseura. (n.d.) Mitä kuvataide on? Haettu 9.12.2019 osoitteesta <https://artists.fi/kuvataide/mita-kuvataide-on/>

Prisma. (2019) Vallila Metsänhenki kierrevihko A5/80. Haettu 6.12.2019 osoitteesta <https://www.prisma.fi/fi/prisma/vallila-metsanhenki-kierrevihko-a5-80>

Prisma. (2019) Vallila Varsa nidottu vihko A5/40. Haettu 6.12.2019 osoitteesta <https://www.prisma.fi/fi/prisma/vallila-varsa-nidottu-vihko-a5-40>